

De voetwassing

Periodethema: lijden, sterven, opstanding
 Johannes 13: 1-20
 (Mattheüs 26, Markus 14, Lukas 22)

KERNTEKSTEN

'Zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde.' (Joh. 13: 1)
 'Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel aan Mij.'
 (Joh. 13: 8)

'Indien dan Ik, de Heere en de Meester, uw voeten gewassen hebt, zo zijt gij ook schuldig elkanders voeten te wassen.' (Joh. 13: 14)

UITLEG VAN DE KERNTEKSTEN

Zijn liefde tot de mensen bracht hem tot in de dood. Hij heeft de wil van Zijn Vader volledig volbracht. Als Christus ons niet reinigt door Zijn bloed, kunnen wij nooit Zijn verworven gerechtigheid verkrijgen en gemeenschap met Hem hebben. Zoals Christus liefde een dienende liefde was en is, zo moeten wij als Zijn volgelingen onze naasten in navolging van Hem ook dienen.

BEGINSITUATIE

Dit is de eerst vertelling in de serie over het lijden en sterven van Christus. Hiervoor hebben we een serie behandeld over Paulus. Het is belangrijk om met de kinderen terug te halen waar daarvoor de geschiedenis gestopt is, namelijk de intocht in Jeruzalem. Haal deze geschiedenis terug om zo de lijn weer duidelijk te krijgen.

DOELSTELLINGEN

- We horen wanneer de voetwassing plaatsvond en hoe deze plaatsvond en waarom.
- We zien dat de liefde van de Heere Jezus zo groot was dat Hij als een dienstknecht niet alleen sla-venwerk verrichtte, maar zelfs Zijn leven gaf voor de Zijnen.
- Het wassen van de voeten was een teken van reiniging. Zoals de doop een teken van reiniging is.

- We worden gewaarschuwd dat niet iedereen die het teken van de reiniging ontvangen heeft, ook gereinigd is. Denk maar aan Judas. Het vraagt om geloof en overgave.
- Het voorbeeld van Jezus roept om navolging.

INDELING

- De paasmaaltijd.
- Hoogmoed van de discipelen, nederigheid van Jezus.
- De voetwassing.
- Petrus en Jezus.
- Het voorbeeld van de Meester en de leerling.
- Belofte .

ZINGEN

Psalm 103: 2 en 6

Morgenzang: 5

'Heer', Uw bloed dat reinigt mij' (244)

'Zijn liefde zocht mij teder' (JdH 497)

'Hij kwam bij ons heel gewoon' (OTH 114)

UITLEG VAN DE PSALM

Morgenzang: 5 Het is de Heilige Geest Die ons duistere hart verlicht. Duister: we zien niet wie God is en wat Hij wil. We zijn blind. Verlichten: de Geest verdrijft de duisternis, zodat we oog en hart krijgen voor de dingen van God en Christus. Het licht is gelijk aanduiding van leven, nieuw eeuwig leven in Christus, het Licht van de wereld.

MATERIALEN

Plaat over de voetwassing en de doop.

BORDPLAN

Koning, Knecht...

INTRODUCTIE

(We halen de geschiedenis van de intocht in Jeruzalem even terug om zo een goede aansluiting te krijgen op de geschiedenis van vandaag.)

- Wie kan zich nog herinneren wat er gebeurde toen de Heere Jezus op een ezel de poorten van Jeruzalem binnenreed?
- Welke tijd van het jaar was het ongeveer?

Vandaag vertellen wij weer verder waar we toen gebleven zijn. De Heere Jezus is in Jeruzalem om het paasfeest te vieren.

IK GA JULLIE EEN VOORBEELDVERHAAL VERTELLEN.

Groep 6 is op het plein tikkertje aan het spelen! Het gaat er heftig aan toe. 'Jij bent hem... nee, jij bent hem nu...' Aan de kant van het plein staat een gekleurde rolstoel. Het kind in de rolstoel kijkt hoe haar vriendjes en vriendinnetjes joelend over het plein lopen. Ze zucht, tikkertje, ja leuk, maar voor haar... Plotseling staat een meisje stil. 'Hé jongens, wie wil de rolstoel van Inge duwen, dan kan ze ook meedoen.' 'Ik niet', zegt Jan, 'want dan kun je niet zo snel weggkomen.' 'Ik ook niet', zegt Jos, 'want als je hem dan bent dan kun je niemand krijgen.' De één na de ander valt af. Maar dan loopt (die slome) Patrick ineens naar de rolstoel. Patrick hoort niet bij de stoere knullen. Hij is altijd super stil maar nu...

Wat vind jij van dit verhaal?

BRUGZIN OF BEGINZIN

Vind jij het ook zo moeilijk om de minste te zijn, net als in het verhaaltje? Dan ben je niet de enige, luister maar.

Vertelling**DE PAASMAALTIJD**

Twee discipelen van de Heere Jezus, Petrus en Johannes, lopen door de straten van Jeruzalem. Waarheen? Dat weten ze zelf niet. Ze zijn door de Heere Jezus op weg gestuurd. Ze mogen iets voor hun Meester doen. Vanavond wordt namelijk door iedereen in Jeruzalem het Pascha gevierd. Samen met de andere discipelen en de Heere Jezus zullen ze de paasmaaltijd gaan eten. Platte koeken en bittere saus. Op dat moment denken ze eraan dat het volk lang geleden uit Egypte is verlost. Ook eten ze het paaslam. Als ze het lammetje eten, denken ze eraan dat het lammetje moest sterven voor hun zonden. Maar ook dat er straks iemand zal komen Die Zelf als een lam zal sterven om de straf van de zonden te dragen. Dat is de Heere Jezus. Maar dat begrijpen de discipelen nu nog niet. Nu hebben ze gevraagd waar de Heere Jezus de maaltijd wil gaan eten. Toen gaf de Heere Jezus zo'n wonderlijke opdracht!

'Ga de stad in en daar zul je een man tegenkomen met een kruik op zijn hoofd. Volg hem tot in het huis. Vraag daar aan de baas van het huis: waar de zaal is waar de Heere Jezus en Zijn discipelen het paasmaal mogen eten?' Is dat geen wonderlijke opdracht? Hun Meester weet al van te voren wat er allemaal zal gaan gebeuren. Ja, Hij is Gods Zoon! Hij weet dat dit de laatste paasmaaltijd zal zijn. Hij weet dat het niet lang meer zal duren voordat Hij terug zal zijn bij Zijn Vader in de hemel. Maar Hij weet ook dat Hij in deze nacht gevangengenomen zal worden, Hij weet ook hoe zwaar het lijden zal worden. Hij weet dat Hij zal sterven aan het kruis. Hij weet dat Hij van iedereen verlaten zal worden. Hij weet dat Hij de wil van Zijn Vader zal moeten doen, om zo zondaren zalig te maken. Daarom wil Hij zo graag het laatste Pascha vieren met Zijn discipelen, want Hij heeft ze lief. Zo lief dat Hij straks Zijn leven voor hen zal geven. Maar Zijn discipelen weten daar nog niets van. Als Petrus en Johannes de zaal gevonden hebben, gaan ze snel aan het werk. Alles moet gereed zijn als hun Meester en de andere discipelen komen.

HOOGMOED VAN DE DISCIPELEN, NEDERIGHEID VAN JEZUS

Het wordt al avond als eindelijk alles klaar is. De platte koeken zijn gebakken, de saus met de bittere kruiden staat klaar, het paaslam is geslacht en klaargemaakt. Precies op tijd, want daar komen ook de anderen aan. Jakobus, Andreas, Filippus, Thomas, Bartholomeüs, Simon, Judas de broer van Jakobus, Mattheüs, de ander Jakobus, de Heere Jezus Zelf en Judas. Ja, ook Judas. Hij is gewoon met de rest mee gekomen om samen het Pascha te vieren, terwijl hij al van plan is de Heere Jezus te verraden. In de Bijbel staat dat de duivel het hem al in zijn hart gegeven had. Judas gaat duivelswerk verrichten en toch gaat hij met Jezus mee voor de paasmaaltijd. Daar staan ze alle twaalf met hun Meester. Ze kijken even om zich heen. Wie moet eigenlijk hun voeten wassen? Het water staat klaar, de doek hangt klaar, maar er is verder niemand te zien! Geen slaaf, geen bediende. Even treuzelen ze nog, hoe lossen ze dat op? Is er dan niemand die hun voeten kan wassen? Nou ja, als er dan niemand is, geen slaaf, geen bediende, dan gaan ze maar zonder gewassen voeten aan tafel. Wel vreemd, dit is niet de gewoonte.

Is iedereen zijn plaats gevonden heeft, kan de maaltijd beginnen. Ze zingen de psalmen met elkaar en beginnen de maaltijd. Maar dan... ineens staat de Heere Jezus op van Zijn rustbank. Wat gaat er nu gebeuren? Iedereen stopt met praten. Wat is hun Meester toch van plan? De discipelen weten het niet, maar de Heere Jezus weet wat Hij gaat doen! Hij trekt Zijn bovenkleed uit en loopt naar de waterkan.

Dan pakt Hij de linnen droogdoek en knoopt die om Zijn middel. Daar staat Hij, de Zoon van God als slaaf, als bediende, als knecht. Hij stáát er niet alleen, Hij zal ook het werk van een slaaf gaan doen. Zo dadelijk, maar ook vannacht en morgen. Hij gaat de voeten van Zijn discipelen wassen, maar Hij zal ook de harten van Zijn discipelen wassen uit liefde!

DE VOETWASSING

Dan giet Hij het water uit de kan in de schaal en loopt naar de tafel van Zijn geliefde discipelen. Hij knielt neer bij de eerste discipel, wast zijn voeten en droogt ze af met de linnen doek die Hij om Zijn middel heeft. Dan is de tweede discipel aan de beurt. Het is doodstil geworden in de zaal. Hun Meester en Heiland is nu een bediende! Hij is een slaaf en doet slavenwerk! Ja, als er dan niemand is die de voeten wil wassen, dan doet Hij het wel. De grootste onder hen, wil de minste zijn. Zo gaat de Heere Jezus van de ene discipel naar de andere, zelfs de voeten van Judas worden gewassen. Judas, je kunt nog terug, nog is de weg open, nog worden jouw voeten gewassen, nog wil Jezus jouw Verlosser zijn. En toch zal het niet gebeuren. Dat wist God! Dat stond zelfs al geschreven in de Schrift, in het Oude Testament.

PETRUS EN JEZUS

Dan is Petrus aan de beurt. Al die tijd heeft hij met verbazing zitten kijken. Moet de Meester hun voeten wassen? En iedereen vindt het maar goed? Nee, hij niet. 'Meester, wilt U mijn voetenwassen?' 'Petrus', zegt de Heere Jezus, 'wat Ik nu doe, dat kun je zien, maar waar Ik echt voor ben gekomen, dat kun je nu nog niet begrijpen, dat zul je straks pas begrijpen.' Maar nog wil Petrus er niets van weten. 'Heere', zegt hij, 'U zult mijn voeten niet wassen in der eeuwigheid.' Nu niet en nooit niet. Moet zijn Meester zijn voeten wassen? Dat zal niet gebeuren! Dan antwoordt de Heere Jezus: 'Petrus, als Ik jou de voeten niet was, dan heb je geen deel aan Mij. Petrus, als Ik jouw voeten niet mag wassen, dan kun je niet bij Mij horen. Dan kan Ik jou niet reinigen, niet schoonwassen. Petrus begrijp je het dan niet, dan kan Ik jouw zondenlast niet dragen. Petrus, je kunt niet zonder Mij!' 'Heere', zegt Petrus, 'was dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd, was me dan maar helemaal.' Helemaal? 'Nee Petrus, dat is ook niet nodig. Alleen je voeten is genoeg, dat is het teken, dat laat zien dat je helemaal rein bent. Maar je moet je wel laten wassen door Mij! Het water is niet genoeg, je hebt Mij nodig.' Petrus heeft het begrepen, Judas heeft het niet begrepen. De Heere Jezus zegt het ook. 'Maar niet iedereen die gewassen wordt, is rein!' Wat een verdriet voor de Heere Jezus!

Een van Zijn vrienden zal Hem straks verraden! Uitleveren! Wel gewassen, maar niet rein!

HET VOORBEELD VAN DE MEESTER EN DE LEERLING

Na de twaalfde discipel staat de Heere Jezus op. Als Hij Zijn kleren weer aan heeft, gaat Hij aan tafel zitten. Gespannen kijken zijn leerlingen naar Hem. Dat dit nu toch moest gebeuren. Waren ze zelf maar niet zo eigenwijs geweest, zo hoogmoedig. Dan klinkt de stem van de Heere Jezus. 'Hebben jullie begrepen wat Ik voor jullie gedaan heb? Jullie noemen Mij Meester en Heere en jullie zeggen dat goed. Dat ben Ik ook. Hebben jullie gezien dat Ik jullie voeten gewassen heb? Zoals Ik heb gedaan, moeten jullie ook doen. Jullie moeten elkaars voeten wassen. Ik heb jullie dit voorbeeld gegeven, volg dat na!' Jezus, Gods Zoon, Die woonde in de hemel, wilde de minste zijn. 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg jullie, een slaaf is toch niet hoger dan Zijn Meester? Een boodschapper is toch niet belangrijker dan die die hem stuurt! Een leerling is toch niet groter dan zijn meester? Jullie zijn Mijn volgelingen, jullie zijn toch niet belangrijker, niet hoger dan Ik?' Jezus diende als Koning-Knecht. En iedereen die bij Hem wil horen, zal Zijn voorbeeld volgen, iedere dag. Wie het weet, zal het ook moeten doen en wie het doet, zal zeker zalig worden. Dat heeft de Heere Jezus hier Zelf beloofd.

BELOFTE

De woorden van de Heere Jezus klinken nog na. Ernstig hebben de discipelen zitten luisteren. Wat is er toch aan de hand vanavond? Deze paasmaaltijd is heel anders dan andere jaren. Dat is inderdaad zo, want het is voor de Heere Jezus de laatste paasmaaltijd. Maar voor de discipelen ook, want straks zal er geen lammetje meer nodig zijn. Dan is alles, alles volbracht. 'Ik zeg jullie al deze dingen nu alvast, zodat jullie straks zullen begrijpen wat er gaat gebeuren.' Zullen ze het begrijpen? Als Judas straks komt met de bende soldaten zullen ze allemaal wegvlugten de donkere tuin in. Weg van hun Meester! En Jezus weet ervan.

AFSLUITING

Maar Jezus weet ook dat deze discipelen straks de wereld zullen ingaan en zullen vertellen van Hem. Ze zullen het zeggen aan rijk en arm, aan blank en bruin, dat Hij de Zoon van God is, de Messias, Die gekomen is om te dienen, Die gekomen is om te lijden en te sterven, Die gekomen is om zondaren te Verlossen. Iedereen die het woord van deze discipelen hoort, gelooft en aanneemt, zal Hem ontvangen. En als je Heere Jezus in je hart mag wonen, dan mag je ook bij de Vader thuis komen. Voor eeuwig in het Vaderhuis!

VERWERKING

- Kom terug op de introductie. Waarom is het moeilijk om de minste te zijn? Waarom deed de Heere Jezus het wel? Hij diende uit liefde tot God en tot de naaste. Hoe kun je laten zien dat je bij de Heere Jezus wil horen? Moet je dan per se de rolstoel uit het voorbeeld duwen? Hoe zou je zo-iets bijv. op kunnen lossen?
- Kunnen wij nu nog gewassen worden door de Heere Jezus? Toen wij gedoopt zijn, hebben wij een teken gekregen van de Heere. Welk teken? Wat betekent dat teken? Waarom kreeg je dat? Welk teken kwam in het Bijbelverhaal naar voren? Wat betekende dat?
- Iets creatiefs. Maak op het bord een woordspin met het woord 'dienen'. Laat de kinderen de twee stenen tafels tekenen en uitknippen. Zet op de ene tafel 'uit liefde tot God' en op de tweede tafel 'uit liefde tot de mensen'. Laat nu de woorden verdelen over de tafels.
- Bespreek kort Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 20.
- Leer het lied aan 'Hij kwam bij ons, heel gewoon.'